

ПО СЛЕДИТЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ ВЪВ ВРАЧАНСКИ БАЛКАН (С GPS И ПО КАРТА)

1. Природните ресурси са предпоставка за съществуване на хората и условие за наличието на продукти. Природните ресурси са всички обекти, вещества и явления, които се използват пряко или косвено, и подпомагат създаването на материални блага, поддържат условията за съществуване на човечеството и повишават качеството на живот.

.....

2. В настоящия момент човечеството експлоатира 55% от сушата, използва 15% от речните води, горите в света намаляват с около 18 млн. ха, а извличането на руди възлиза на 100 млн. т, металургията произвежда около 800 млн. т метали, а в селското стопанство се използват повече от 500 млн. т минерални торове и около 5 млн. т отровни химични вещества на година. От използваните досега в света 500 хил. химични вещества, около 40 хил. са вредни за човешкото здраве и повече от 12 хил. са силни отровни.

.....

3. Една четвърт от населението на света живее в индустриализираните страни и годишно консумира 75% от световните ресурси. Потреблението на ресурси в развитите страни отговаря и на техния принос към екологичните проблеми, един от които е генерирането на отпадъци. Колкото по-развита е страната, толкова потреблението в нея е по-високо и битовите отпадъци са повече. За сравнение - човек в България генерира около 470 кг битови отпадъци на година, докато това количество в Германия е близо 590 кг.

.....

4. Природните ресурси са изчерпаеми и неизчерпаеми. Възобновимите ресурси са например слънчевата светлина, въздухът, вятърът, водата, които са постоянно на разположение и тяхното количество не се влияе чувствително от потреблението от човека. Невъзобновимите ресурси се формират изключително бавно или не се образуват естествено в околната среда. Такива са минералите, изкопаемите горива и за предотвратяване тяхното изчерпване е необходимо разделно събиране на отпадъците и рециклиране с цел възстановяване на суровините в тях.

.....

5. В момента ресурсите се използват в размери, които застрашават шансовете на бъдещите поколения и на развиващите се страни да имат достъп до необходимия им дял от ограничените ресурси. Ако настоящите модели на използване на ресурсите в Европа продължат да се прилагат, влошаването на качеството на околната среда и изчерпването на природните ресурси, както и генерирането на отпадъци, ще продължат. Така се появява необходимостта от нов икономически модел и по-конкретно това е устойчивото развитие.

6. Основните принципи на устойчивото развитие са следните:

- да се задоволяват потребностите на съвременното общество без да се лишават бъдещите поколения от възможността и те да задоволяват своите потребности в размери и мащаби не по-малки от сегашните;
- да се използват пестеливо природните ресурси и бързо да се пристъпва към възстановяване на евентуалното нарушено природно равновесие;
- да се анализира икономическият ефект от всяка дейност, като се вземат предвид и разходите за възстановяване на загубите, нанесени върху околната среда;
- разходите за ООС от трансграничните замърсявания да се разпределят справедливо между страните, като за това се налага и широко международно сътрудничество.

7. В съответствие с Правилника за устройството, функциите и дейността на Дирекция на Природен парк „Врачански Балкан“, една от основните цели на Дирекцията е устойчиво ползване на възобновимите природни ресурси при запазване на традиционни форми на поминък, както и осигуряване на условия за развитие на туризъм. Основните природни ресурси на територията на ПП „Врачански Балкан“ са горите, пасищата и ливадите, водата, пещерите и скалите, дивечът, гъбите, билките, пчелите и гр. В Природния парк е обособена зона за устойчиво ползване на възобновимите природни ресурси, която обхваща близо 50% от територията му.

8. Приоритет на Дирекция на Природен парк „Врачански Балкан“, е постигане на устойчиво ползване на природните ресурси чрез развитие на традиционни видове поминък и ползвания в хармония с природата и запазване на социалното и културно устройство на общностите. В тази връзка Дирекцията подпомага развитието на устойчиво горско стопанство, основано на многофункционално стопанисване на горите; постигане на устойчиво ползване на ресурсите от стопански ценни диви животни и растения; развитие на устойчиво природосъобразно земеделие и животновъдство при възстановяване и развитие на характерния за територията генофонд; развитие на природосъобразен туризъм и отгих, съвместими с поддържането на биоразнообразието и ландшафта с включване на местните общности.

9. Отрицателно антропогенно влияние при неустойчивото ползване на ресурси в парка има при браконьерството на видове от флората и фауната в парка, нерегламентираното изхвърляне на отпадъчни води и на отпадъци от посетителите, безотговорно поведение на туристите, от хвостохранилищата и минните терени на оловно-цинковите и медни рудници, които все още не са рекултивирани.